

Datum
2015-05-28

Nr
FOI-2015-431

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Er referens
Susanna Mattsson
N2015/2228/ITP

Vår handläggare
Jonas Hallberg

Remissvar gällande promemorian *Billigare utbyggnad av bredbandsnät*

Sammanfattning

De synpunkter gällande promemorian *Billigare utbyggnad av bredbandsnät* som tas upp i detta remissvar relaterar i huvudsak till två områden. Det första området är informationssäkerhet, som tas upp med betoning på avsaknaden av begreppet och att området endast delvis berörs i promemorian. Det andra området är den informationspunkt som föreslås, som tas upp med betoning på de risker som denna kommer att medföra. Avslutningsvis ges synpunkter på tre specifika delar av promemorian.

Bakgrund

Näringsdepartementet har efterfrågat synpunkter på promemorian *Billigare utbyggnad av bredbandsnät* vilken innehåller förslag till åtgärder med anledning av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/61/EU som syftar till att minska de kostnader som uppstår vid utbyggnad av såväl fasta som trådlösa nät för bredband samt anslutning till dessa nät.

FOI:s synpunkter

Informationssäkerhet anses vara en allt viktigare fråga för samhället som helhet (se exempelvis *SOU 2015:23, Informations- och cybersäkerhet i Sverige. Strategi och åtgärder för säker information i staten*). Därför bör begreppet informationssäkerhet inkluderas i promemorian och den nya lagen. Följande punkter behöver beaktas.

- Vad betyder informationssäkerhet i den kontext som promemorian ska tydas? Dvs. det handlar om sociala såväl som tekniska aspekter som kan kopplas till fysisk och logisk infrastruktur för fasta och trådlösa nät för bredband.
- Arbetet med att upprätthålla adekvat informationssäkerhet berör i princip alla, inte endast de som specifikt arbetar med informationssäkerhet. Därmed är det extra viktigt att informationssäkerhet lyfts fram och behandlas på ett enhetligt sätt. Begreppets

Datum
2015-05-28

Nr
FOI-2015-431

användning och hur området ska hanteras behöver därmed ställas i relation till andra arbeten, exempelvis *SOU 2015:23* och *SOU 2015:25*.

- Vilka är kopplingarna till andra säkerhetsfrågor, såsom driftssäkerhet? Tillgång till andras informationsinfrastruktur leder till risker avseende informationssäkerhet såväl som driftssäkerhet. På s. 37 anges att "begreppet driftssäkerhet närmast anses ta sikte på nät- och systemintegritet, med vilket avses förmågan att upprätthålla avsedd funktion och skydd mot oönskad påverkan eller förändring i ett nät". Det förtjänar att förtydligas huruvida detta avser endast själva nätens funktion eller om det också anses inkludera informationssäkerhetsaspekter (såsom dataintegritet och tillgänglighet). Om det förre är fallet medför det att informationssäkerhetsaspekterna inte kommer med. Om det senare är fallet får driftssäkerhet en betydligt vidare betydelse än vanligt, vilket medför att viktiga frågor kopplade till informationssäkerhet kan komma att förbises.
- Det förekommer hänvisningar (exempelvis på s. 37) till möjlighet att viktiga uppgifter röjs och att "tillträde kan nekas med hänvisning till skada för allmän säkerhet, totalförsvaret eller för Sveriges säkerhet i övrigt". Detta utgör en del av informationssäkerheten, men begränsas såväl avseende aspekter, till endast konfidentialitet, som vilka data som beaktas, till de som kan skada "allmän säkerhet, totalförsvaret eller för Sveriges säkerhet i övrigt". Det förtjänar att relatera detta till informationssäkerhet som helhet, dvs. inkluderas dataintegritet och tillgänglighet samt andra konsekvenser för exempelvis enskilda och organisationer.
- Punkten *Risken för att andra tjänster som infrastrukturen används för störs* (s. 38) kan utvidgas för att få med övriga informationssäkerhetsaspekter (se kommentar avseende användningen av ordet *risk* nedan).
- Vilka krav avseende informationssäkerhet behöver ställas i den nya lagen för att se till att slutanvändarnas, leverantörernas och nätinnehavarnas intressen tas tillvara?

Om det anses vara så att informationssäkerhetsfrågor behandlas inom ramen för andra begrepp eller områden behöver detta tydliggöras och justeras för att lyfta fram att informationssäkerhet hanteras i promemorian.

Informationspunkten kommer att bli en känslig punkt, där en stor mängd data kommer att samlas. Det bör åläggas den myndighet som utses som ansvarig för informationspunkten att genomföra en grundlig riskanalys för att klargöra vilka risker som kan kopplas till den information som kommer att lagras i informationspunkten (kan den missbrukas, exempelvis genom att analyseras den tillsammans med data från andra databaser) respektive vilka konsekvenser som kan uppstå vid påverkan av informationspunktens dataintegritet respektive tillgänglighet.

Avsnitt 1.1: kap 4, 3 § har en något annorlunda utformning jämfört med tidigare paragrafer som handlar om liknande frågor och behöver omformuleras för att öka tydligheten. Det är exempelvis inte angivet hur lång tid nätinnehavare har på sig att lämna nekande svar. Om undersökning tillåts ska denna ske inom en månad från det att begäran erhöles. När undersökningen kan ske beror dock på såväl nätinnehavare som bredbandsutbyggare.

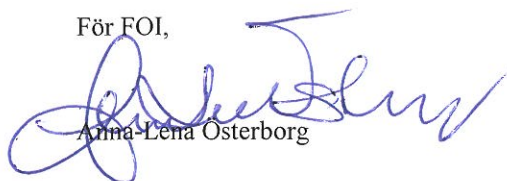
I avsnitt 2.3. konstateras att "Dessutom ställer hushållen allt större kvalitetskrav vilket också påverkar behovet av överföringskapacitet". Detta kan antas ställa krav på egenskaper utöver överföringskapacitet, inte minst vad gäller tillgänglighet. Avbrott i kommunikationen blir allt mindre tolererade när användandet av strömmande tjänster ökar. Informationssäkerhet och personlig integritet är också egenskaper som många hushåll kan antas prioritera högre varefter användningen och beroendet av olika elektroniska tjänster ökar. De kompletterande egenskaper som nämns i detta stycke bör lyftas in i avsnitt 2.3.

Datum
2015-05-28Nr
FOI-2015-431

I punkten *Risken för att andra tjänster som infrastrukturen används för störs* (s. 38) används ordet risk i betydelsen sannolikhet. Risker beskriver förväntade förluster och utgörs därmed av en kombination av sannolikhet och konsekvens. Användning av ordet risk i betydelsen sannolikhet är vanligt förekommande, men leder till otydligheter och bör därför undvikas. I denna punkt relateras till sannolikheten för "att andra tjänster som infrastrukturen används för störs" respektive "annat än försumbara störningar". Därmed bör ordet risk ersättas med sannolikhet.

Detta remissvar har beslutats av överdirektör Anna-Lena Österborg efter föredragning av laborator Jonas Hallberg.

För FOI,

Anna-Lena Österborg
Jonas Hallberg